

NGHIÊN CỨU NHỮNG RÀO CẢN VỀ TÂM LÝ CỦA SINH VIÊN NĂM THỨ NHẤT TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP VIỆT - HUNG

Đào Thị Hoat, Lê Thị Thanh Hoa
Trường Đại học Công nghiệp Việt Hung

Tóm tắt: Bước vào cánh cổng đại học, sinh viên năm nhất trải qua một giai đoạn chuyển tiếp đặc biệt, đòi hỏi khả năng thích nghi nhanh chóng với môi trường sống và phương pháp học tập hoàn toàn mới. Nhận thức được tầm quan trọng của việc quan tâm đến tâm lý sinh viên, tác giả đã tập trung nghiên cứu đề tài nhằm đánh giá kịp thời những rào cản về tâm lý mà sinh viên năm nhất Trường Đại học Công nghiệp Việt – Hung đang gặp phải. Từ đó, đề tài đề xuất các giải pháp phù hợp để hỗ trợ các em, đồng hành cùng sinh viên trong quá trình hòa nhập và giúp họ có những trải nghiệm học tập tích cực tại trường.

Từ khóa: Rào cản về tâm lý, sinh viên, Trường Đại học Công nghiệp Việt – Hung

A STUDY ON THE PSYCHOLOGICAL BARRIERS OF FIRST-YEAR STUDENTS AT VIET-HUNG INDUSTRIAL UNIVERSITY

Dao Thi Hoat, Le Thi Thanh Hoa
Viet-Hung Industrial University

Abstract: Entering the gates of university, first-year students undergo a special transitional period that requires them to quickly adapt to a completely new living environment and learning methods. Recognizing the importance of paying attention to students' psychology, the author focused on researching the topic to promptly assess the psychological barriers faced by first-year students at the Vietnam - Hungary University of Technology. From there, the study proposes appropriate solutions to support them, accompany students in the integration process, and help them have positive learning experiences at the university

Keywords: Psychological barriers; student; Vietnam - Hungary University of Technology.

Nhận bài: 12/04/2025

Phản biện: 13/05/2025

Duyệt đăng: 18/05/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Có thể nói, muốn đạt được thành công thì không thể không trải qua khó khăn, thử thách trong cuộc sống. Để thuận lợi vượt qua mọi trở ngại, việc tìm hiểu những khó khăn và tìm ra giải pháp để loại bỏ, hoặc ít nhất giảm bớt nó, là hết sức cần thiết.

Năm học đầu tiên tại trường đại học có ý nghĩa đặc biệt trong đời sống học tập của sinh viên. Tại thời điểm chuyển giao này, sinh viên phải thích nghi với hàng loạt những thay đổi của môi trường sống cũng như sự mới lạ của phương pháp giảng dạy khác biệt của môi trường đại học. Việc tìm ra biện pháp khắc phục những khó khăn tâm lý trong cuộc sống của sinh viên, đồng thời giúp sinh viên tự tìm ra cho bản thân cách thức học tập hợp lý, ý thức đầy đủ về khó khăn tâm lý sẽ gặp phải trong cuộc sống là việc làm cần thiết nhằm góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống ở họ. Vì vậy, việc phát hiện khó khăn tâm lý cụ thể và tìm ra biện pháp khắc phục cụ thể với từng khó khăn này đóng vai trò cốt lõi trong xây dựng nền tảng phát triển, nâng cao cả về thành tích học tập cũng như chuẩn mực đạo đức cho các em trong bốn năm đại học sắp tới.

Trong nền giáo dục, đặc biệt là tại Trường Đại học Công nghiệp Việt – Hung, vấn đề này đặt ra

một thách thức lớn đòi hỏi tập thể cán bộ giảng viên trong nhà trường phải có sự nhìn nhận và giải quyết một cách toàn diện. Trên thực tế cho thấy, sinh viên năm nhất nói chung và sinh viên năm nhất Trường Đại học Công nghiệp Việt – Hung nói riêng đều lớn lên từ những môi trường khác nhau, với khả năng tài chính khác nhau. Trong đó, những sinh viên có xuất phát điểm từ những vùng nông thôn với điều kiện kinh tế không thật sự sung túc gặp phải áp lực lớn hơn cả khi chưa quen thuộc với nhịp sống vội vã của thành thị. Ngoài ra, sinh viên năm nhất hầu hết đều gặp khó khăn trong tiếp thu kiến thức trên giảng đường khi phương thức giảng dạy hiện nay hầu hết đều hướng tới sinh viên tự học, giảng viên hỗ trợ; song hành với đó là chương trình đào tạo ngày càng đa dạng với nhiều môn học khó. Đồng thời, sự cô đơn và khó khăn trong việc xây dựng mối quan hệ có thể tạo ra tâm lý không ổn định cho sinh viên.

Nhận thấy tại Trường Đại học Công nghiệp Việt – Hung vẫn chưa có công trình nào nghiên cứu về những rào cản về tâm lý mà sinh viên năm thứ nhất Trường Đại học Công nghiệp Việt – Hung đang gặp phải, tác giả nhận thấy việc tiếp cận nghiên cứu vấn đề này là hoàn toàn cần thiết. Đề tài này thực hiện nhằm khảo sát những rào cản

về tâm lý mà sinh viên Đại học Công nghiệp Việt - Hưng đang gặp phải trong các lĩnh vực của cuộc sống như là lĩnh vực hoạt động học tập, lĩnh vực giao tiếp và lĩnh vực hoạt động xã hội. Thông qua đó nghiên cứu, đề tài chỉ ra được những trở ngại gây ra rào cản tâm lý cho đối tượng sinh viên năm nhất, đồng thời đề xuất một số giải pháp nhằm cải thiện khó khăn tâm lý của sinh viên năm thứ nhất Trường Đại học Công nghiệp Việt – Hưng.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khách thể và phương pháp nghiên cứu

2.1.1. Khách thể nghiên cứu

Để có thể xác định rào cản về tâm lý của sinh viên năm thứ nhất Trường Đại học Công nghiệp Việt – Hưng việc làm trước tiên phải xác định được cỡ mẫu điều tra. Kết quả nghiên cứu đã xác định được 300 sinh viên năm nhất thuộc 2 khối ngành khác nhau là khối kinh tế và khối kỹ thuật. Tác giả đã sử dụng phương pháp khảo sát bằng

bảng hỏi, thực hiện bằng hình thức trực tuyến qua Google Forms.

2.1.2. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu chính được sử dụng là phương pháp điều tra bảng hỏi để xác định các rào cản về tâm lý của sinh viên và đánh giá thực trạng về mức độ khó khăn mà sinh viên đang gặp. Công cụ nghiên cứu là một bảng hỏi do tác giả biên soạn.

2.2. Kết quả nghiên cứu

Kết quả nghiên cứu cho thấy sinh viên năm nhất từ 2 khối ngành được khảo sát đều có biểu hiện của việc có gặp khó khăn về tâm lý với kết quả thu được cụ thể như sau:

2.2.1. Nhóm rào cản về tâm lý trong hoạt động học tập của sinh viên năm nhất

Chúng tôi đưa ra một số biểu hiện khó khăn tâm lý của sinh viên trong hoạt động học tập. Kết quả nghiên cứu được thể hiện chi tiết trong bảng dưới đây:

STT	NGUYÊN NHÂN	Phương án lựa chọn	Tỷ lệ %	Thứ hạng
1	Do thiếu kinh nghiệm sống và học tập độc lập	120	40	2
2	Do không hứng thú với nghề nghiệp đã lựa chọn	35	11.7	13
3	Do môi trường học tập ở Đại học khác biệt quá nhiều so với ở bậc phổ thông.	133	44.3	1
4	Do khối lượng kiến thức lớn và khó.	67	22.3	4
5	Do kiến thức nền tảng của bản thân không đủ đáp ứng.	42	14	9
6	Do chịu ảnh hưởng nặng nề cách học ở phổ thông.	58	19.3	6
7	Do tính cách cá nhân (rụt rè, tự ti, e ngại, hay mắc cỡ...)	67	22.3	4
8	Do phương pháp giảng dạy của giảng viên chưa phù hợp	23	7.6	16
9	Do bản thân chưa có phương pháp học tập hợp lý.	61	20.3	5
10	Do sự bố trí thời gian học các bộ môn trên lớp chưa hợp lý	19	6.3	18
11	Do thiếu sách, giáo trình, tài liệu tham khảo...vv	38	12.7	12
12	Do chưa được hướng dẫn phương pháp học tập ở đại học	20	6.7	17
13	Do năng lực tư duy của bản thân bị hạn chế.	41	13.7	10

14	Do khả năng thích ứng của bản thân với môi trường mới không cao.	30	10	14
15	Do chưa được hướng dẫn cách tổ chức học tập độc lập	45	15	8
16	Do thiếu kỹ năng sống độc lập nên lúng túng trong việc tổ chức đời sống cá nhân và hoạt động học tập phù hợp.	91	30.3	3
17	Do cơ sở vật chất, phương tiện phục vụ cho hoạt động học tập chưa tốt.	52	17.3	7
18	Do bản thân chưa tích cực với việc học.	40	13.3	11
19	Do không được cung cấp đầy đủ những hiểu biết cần thiết về trường và về ngành nghề đang học	29	9.6	15
20	Do chưa được cung cấp những yêu cầu học tập để trở thành kỹ sư/cử nhân ngành nghề đang học	23	7.6	16

Bảng 2.1. Nhóm rào cản về tâm lý trong hoạt động học tập

Kết quả khảo sát chi tiết 20 rào cản về tâm lý trong hoạt động học tập cho thấy rào cản về tâm lý lớn nhất mà sinh viên năm nhất gặp phải là do môi trường học tập ở Trường đại học khác biệt quá nhiều so với ở phổ thông với 133 lượt sinh viên lựa chọn, chiếm tỉ lệ 44.3%. Tiếp theo đó là do thiếu kinh nghiệm sống và hoạt động học tập là rào cản mà sinh viên đánh giá gặp khó khăn ở mức độ cao với 120 lượt lựa chọn, chiếm tỉ lệ 20%. Những rào cản còn lại sinh viên đánh giá có mức độ khó khăn là trung bình.

Kết quả nghiên cứu đưa ra như vậy là do sự khác biệt trong phương pháp học tập và giảng dạy

giữa bậc học phổ thông và đại học. Ở đại học, nội dung học tập rất đa dạng, mang tính chuyên ngành và phức tạp cao. Từ đó, đòi hỏi sinh viên năm nhất phải có phương pháp học tập tích cực, chủ động và sáng tạo hơn nhiều so với khi còn học ở các bậc học dưới. Việc bước vào một môi trường học tập mới với quá nhiều thay đổi như vậy gây rào cản về tâm lý lớn cho sinh viên năm nhất, dẫn đến căng thẳng và áp lực do chưa kịp thích nghi với sự thay đổi và sinh ra tâm lý sợ hãi việc học.

2.2.2. Nhóm rào cản về tâm lý trong giao tiếp của sinh viên năm nhất

Nhóm vấn đề	Những rào cản về tâm lý trong giao tiếp	Số lượng	Tỷ lệ %	Thứ hạng
Với bạn bè	Bạn bè ít gần gũi, thân thiện	156	52	1
	Không nhớ tên, nhớ mặt hết các bạn trong lớp	142	47.3	2
	Bạn bè chưa hòa hợp dễ nảy sinh mâu thuẫn	98	32.7	3
	Bạn bè đối chọi và không nghe ý kiến của nhau	45	15	8
	Ít bạn, chưa có bạn thân	52	17.3	7
	Ít quan tâm và tôn trọng sở thích của nhau	21	7	10
	Chưa có nhóm bạn hợp nhau để cùng học, chơi	65	21.7	6
	Nhiều bạn ít nói chuyện, khó hòa đồng	85	28.3	5

	Nhiều bạn rụt rè ngại giao tiếp với bạn mới	38	9.3	9
	Khác biệt ngôn ngữ khiến nghe không hiểu	0	0	11
	Bạn bè ít gần gũi, thân thiện	102	34	4
Với thầy cô	Còn nhiều e ngại, có khoảng cách	201	67	1
	Khó nói chuyện, ngại tiếp cận, ngại nêu ý kiến	121	40.3	2
	Nhiều thầy cô không thân thiện với SV	38	12.7	4
	Nhiều thầy cô không tích cực trả lời các câu hỏi	21	7	5
	Ít thời gian để trò chuyện cùng thầy cô	95	31.7	3
Với cán bộ phòng ban	Giao tiếp còn nhiều trở ngại	85	28.3	4
	Cán bộ hướng dẫn cho SV chưa nhiệt tình	46	15.3	5
	Khó liên hệ với cán bộ phòng ban	15	5	7
	Gặp vấn đề không hiểu, không biết hỏi ai	18	6	6
	E ngại khi tiếp xúc với cán bộ phòng ban	189	42	1
Với cha mẹ	Cha mẹ không hiểu khó khăn của em ở trường	176	58.7	1
	Cha mẹ chỉ muốn thấy em nhận điểm số cao	105	35	2
	Cha mẹ có quan điểm khác em về nhiều vấn đề	84	28	3
	Cha mẹ khó khăn trong việc đóng học phí	91	30.3	4
	Ít dám tâm sự về những khó khăn với cha mẹ	67	22.3	5
Với bản thân	Thiếu tự tin vào bản thân, giao tiếp không thoải mái	115	38.3	2
	Tâm trạng hồi hộp, lo lắng khi giao tiếp	74	24.7	3
	Tâm trạng lúng túng, căng thẳng, sợ sệt khi giao tiếp	31	10.3	4
	Diễn đạt không rõ ràng hoặc không dám trình bày ý đồ khi giao tiếp	167	55.7	1
	Chán chường, bức bối, tìm mọi cách tránh các cuộc giao tiếp	14	4.6	5

Bảng 2.2. Nhóm rào cản về tâm lý trong giao tiếp

Kết quả khảo sát chi tiết 31 rào cản về tâm lý trong giao tiếp cho thấy rào cản về tâm lý lớn nhất mà sinh viên năm nhất gặp phải trong mối quan hệ với bạn bè do bạn bè ít gần gũi, không thân thiện với số lượt lựa chọn là 156 chiếm tỉ lệ 52%. Tiếp theo đó là do không nhớ tên, nhớ mặt hết các bạn trong lớp với số lượt lựa chọn là 142 chiếm tỉ lệ 47.3% là rào cản mà sinh viên đánh giá gặp khó khăn ở mức độ cao. Rào cản còn lại sinh viên đánh giá có mức độ khó khăn là trung bình.

Đối với rào cản tâm lý với mối quan hệ tiếp theo là mối quan hệ đối với thầy cô. Theo khảo sát, đối với sinh viên, tâm lý e ngại, có khoảng

cách đối với giảng viên là nguyên nhân quan trọng nhất khiến các em gặp khó khăn về tâm lý khi là sinh viên năm thứ nhất với 201 lựa chọn, chiếm tỉ lệ 67%. Sinh viên khó nói chuyện, ngại tiếp cận, ngại nêu ý kiến chính là lựa chọn thứ hai với các em khi đánh giá mối quan hệ với giảng viên khi bắt đầu vào bước vào môi trường bậc Đại học, 121 sinh viên lựa chọn nguyên nhân này, chiếm tỉ lệ 40.3%.

Tương tự như vậy với các mối quan hệ khác có ảnh hưởng tới tâm lý của sinh viên năm thứ nhất lần lượt là:

E ngại khi tiếp xúc với cán bộ phòng ban với số

lượt lựa chọn là 189, chiếm tỉ lệ 63%

Cha mẹ không hiểu khó khăn của các em khi ở trường với số lượt lựa chọn là 176, chiếm tỉ lệ 58.7

Diễn đạt không rõ ràng hoặc không dám trình bày ý đồ khi giao tiếp với 167 lượt sinh viên lựa chọn, chiếm tỉ lệ 55.7%.

Qua kết quả trên, có thể thấy đa số rằng đa số các rào cản về tâm lý mà sinh viên năm nhất gặp phải trong giao tiếp liên quan trực tiếp đến những vấn đề về giao tiếp trong quá trình tham gia học tập và sinh hoạt tại Trường Đại học công nghiệp Việt – Hung.

Nhóm vấn đề	Những rào cản về tâm lý trong hoạt động xã hội	Số lượng	Tỷ lệ %	Thứ hạng
Phương tiện	Thiếu phương tiện để hoạt động như: xe cộ đi lại, tiền bạc chi tiêu, điện thoại liên lạc...	45	15	13
	Thiếu điều kiện để được tham gia như: không có năng khiếu, khả năng	32	10.7	15
Hoạt động xã hội của Đoàn Trường	Nhiều hoạt động chưa thu hút sinh viên	138	46	1
	Nhiều hoạt động thiếu sáng tạo	102	34	6
	Nhiều phong trào được tổ chức chưa phù hợp về thời gian	98	32.7	7
	Nhiều hoạt động còn mang nặng tính hình thức, chưa hiệu quả, chưa mang lại ý nghĩa nhiều	131	43.7	2
	Thiếu các câu lạc bộ để tập hợp và hoạt động	65	21.7	11
Đội ngũ cán bộ lớp	Đội ngũ cán bộ lớp chưa biết cách tổ chức các hoạt động xã hội một cách hiệu quả	122	40.6	4
	Cán bộ lớp còn chơi theo nhóm và chỉ tập trung vào vận động các bạn trong nhóm tham gia	84	28	10
Bản thân	Lo sợ thất bại	45	15	13
	Thiếu thời gian	94	31.3	8
	Thiếu tự tin	39	13	14
	Thiếu kỹ năng giao tiếp	128	42.7	3
	Thiếu kỹ năng hoạt động xã hội	47	15.7	12
	Áp lực học tập	82	27.3	9
	Không muốn tham gia	103	34.3	5
	Gia đình không ủng hộ	16	5.3	16

Bảng 2.3. Nhóm rào cản về tâm lý trong hoạt động xã hội

Trong 4 nhóm rào cản về tâm lý trong hoạt động xã hội, có rào cản về các hoạt động xã hội của Đoàn trường là nhóm vấn đề sinh viên năm nhất đánh giá là gặp khó khăn ở mức độ cao. Nhóm vấn đề còn lại đó là vấn đề về phương tiện, đội ngũ cán bộ lớp và từ phía bản thân thì được sinh viên đánh giá mức độ khó khăn là trung bình.

Kết quả khảo sát chi tiết 17 rào cản về tâm lý trong hoạt động xã hội cho thấy rào cản về tâm lý

lớn nhất mà sinh viên năm nhất gặp phải là nhiều hoạt động chưa thu hút được sinh viên với số lượt lựa chọn là 138 chiếm tỉ lệ 46% tiếp theo đó là nhiều hoạt động còn mang nặng tính hình thức, chưa hiệu quả, chưa mang lại ý nghĩa nhiều với số lượt sinh viên lựa chọn là 131 chiếm 43.7% là những rào cản mà sinh viên đánh giá gặp khó khăn ở mức độ cao. Rào cản còn lại sinh viên đánh giá có mức độ khó khăn là trung bình.

Từ bảng trên, có thể thấy đa số rằng đa số các rào cản về tâm lý mà sinh viên năm nhất gặp phải trong hoạt động xã hội đến từ phía các hoạt động tổ chức chương trình của phía Đoàn thanh niên.

III. KẾT LUẬN

Bước vào giảng đường đại học là một cột mốc quan trọng, đánh dấu sự chuyển mình lớn trong cuộc đời mỗi sinh viên. Trong giai đoạn này, yếu tố tâm lý của sinh viên năm nhất đóng vai trò quyết định đến sự thành công và sự phát triển toàn diện của các em. Để những tài năng trẻ có thể phát huy tối đa khả năng của mình, việc thấu hiểu và hỗ trợ tâm lý cho sinh viên năm nhất là điều kiện không thể thiếu. Việc nghiên cứu và nắm bắt những rào cản về tâm lý mà sinh viên năm nhất tại Trường Đại học Công nghiệp Việt - Hung đang gặp phải là vô cùng cần thiết, nhằm tạo nền tảng thuận lợi giúp các em hòa nhập và khai phá tối đa tiềm năng của bản thân. Để giải quyết vấn đề này một cách

hiệu quả, tác giả đưa ra một số đề xuất, bao gồm:

- Tổ chức các buổi định hướng phương pháp học tập nhằm giới thiệu các phương pháp học tập hiệu quả cho các em, xây dựng các nhóm học tập nhằm thúc đẩy sinh viên năm nhất kết nối, hỗ trợ nhau trong học tập, cán bộ giảng viên cởi mở, khuyến khích sinh viên đặt câu hỏi, cung cấp thư viện số bao gồm sách, tài liệu, giáo trình cần thiết cho quá trình học tập của các em.

- Giảng viên các bộ môn, cán bộ ở các phòng ban cởi mở hơn trong trao đổi và giải quyết các vấn đề cho sinh viên, có sự giao tiếp với phụ huynh của sinh viên để tránh tạo áp lực quá lớn cho các em, hỗ trợ tổ chức các buổi họp lớn để gắn kết tính cảm

- Khuyến khích sinh viên tham gia các hoạt động tập thể, giao lưu với bạn bè như giao lưu đầu khoá, câu lạc bộ, hoạt động ngoại khoá, tạo điều kiện cho sinh viên thể hiện bản thân, phát huy cá tính

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Baik, C., Naylor, R., & Arkoudis, S. (2015). The first-year experience in Australian universities: Findings from two decades, 1994 -2014. Melbourne: University of Melbourne (Australia), Centre for the Study of Higher Education (CSHE).
2. Hoàng Trọng, Chu Mộng Ngọc (2008). *Phân tích dữ liệu nghiên cứu với SPSS*. NXB Hồng Đức.
3. Nguyễn Thị Tứ, Đào Thị Duy Duyên (2013). *Những khó khăn trong cuộc sống của sinh viên năm nhất Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh*. Tạp chí khoa học Đại học Sư Phạm Thành Phố Hồ Chí Minh.